

PIETER BROERTJES werkt aan toekomst met beperking 'De Volkskrant was familie'

Oud-hoofdredacteur **Pieter Broertjes** is nu bijna een jaar weg uit Hilversum waar hij elf jaar burgemeester was. Intussen zit hij nog niet stil, werken is zijn hobby. **Suzanne Baart** interviewde hem. Nadrukkelijk verzoek van Pieter om in de ondertekening ook haar leeftijd te noemen. De foto's zijn van **Marcel Molle**.

Zonder journalistieke opleiding of ervaring begon Pieter Broertjes in december 1979 op de sociaal-economische redactie van de Volkskrant. En zonder politieke ervaring begon hij jaren later als burgemeester van Hilversum. Tijdens zijn sollicitatie voor de krant zat hij op het puntje van zijn stoel. Hij straalde enthousiasme uit, was gepassioneerd en nieuwsgierig. Er was geen discussie: hem moesten we binnen halen. En daar is hij nog steeds dankbaar voor. Hij leerde snel, maar wilde toch vooral zelf graag aan de knoppen zitten. Tegen zijn vrouw Philip zei hij toen al dat hij hoofdredacteur wilde worden. Hij wilde zelf verantwoordelijkheid dragen. 'En ik wist het altijd beter,' zegt hij nu. Het ging hem om kansen pakken. 'Ik maak graag dingen mogelijk, beheren vind ik minder aantrekkelijk.'

Na zijn benoeming in Hilversum, als zij-instromer, moest hij ook nog heel veel leren. Sommigen zagen hem nog niet zo zitten. Er was scepsis. Maar weer ging hij er vol in. Hij liep stage, op eigen initiatief, bij verschillende burgemeesters die hij kende via zijn netwerk en via de krant -- hij was een echte netwerker. En die leerden hem wat hij moest weten, hoe de hazen lopen.

In zijn hart bleef hij journalist, zegt hij. 'En de journalistiek is overigens een prima vooropleiding voor het ambt van burgemeester. Plannen, problemen zien en keuzes maken. Op intuïtie maar vooral met aandacht voor de mensen om wie het gaat.'

Op de krant kon je hem aantreffen aan zijn bureau met een stapeltje kaarten voor mensen die jarig waren, ziek of die problemen hadden.

Als burgemeester (van 2011 tot 2022) kreeg hij vele mails en brieven, die hij alle-



Pieter Broertjes neemt afscheid als burgemeester van Hilversum.

maal beantwoordde. In coronatijd had hij regelmatig zoom-meetings met de mensen uit de horeca, die het met de lockdowns moeilijk hadden. Hij vroeg naar hun problemen, legde uit wat er kon en moest gebeuren.

Hilversum was een moeilijke plaats. Pieter was altijd gericht op het belang van de inwoners. Om hen gaat het, zij willen gehoord worden. Bij problemen ging hij zelf langs de deuren. Belletje trekken noemt hij dat. Gewoon aanbellen, samen met een ambtenaar en vragen wat hun grootste probleem is. Zo hoorde hij dat verkeersveiligheid in de eigen buurt hun grootste zorg was.

Hij had veel steun aan Philip, zijn vrouw, die al haar hele carrière werkzaam was en is in moeilijke buurten in Amsterdam. 'Onze werelden raakten elkaar steeds meer.' Na de ramp met de MH17 voelde hij zich ook burgervader. Hilversum verloor vijftien inwoners (uit drie gezinnen).

Een hersenontsteking, nu bijna twee jaar geleden, zette zijn leven volledig op zijn kop. Hij heeft er zelf niet veel herinneringen aan, maar weet dat dat anders was voor zijn gezin. Nog steeds is acceptatie van de gevolgen een punt van strijd met zichzelf, waarover hij ook schrijft. Hij zegt te moeten leren

omgaan met minder energie en een soms beperkend kortetermijngeheugen. Hij kreeg en krijgt hulp van psychologen, en een personal trainer houdt hem scherp. Al vindt deze laatste dat de belasting nog altijd te hoog is en dat hij moet leren ook nee te zeggen en zijn agenda leeg te maken. 'Terwijl ik mijn *jumping lunges* doe en regelmatig uit balans ben, sputter ik dan tegen. Ik vind zelf dat mijn agenda al veel leger is dan toen ik nog werkte.'

Maar het blijft moeilijk. Het is geen gemakkelijke opdracht voor de workaholic die hij altijd was. En nee, een baan als interim-burgemeester zit er nu niet meer in.

Het contact met de Hilversumse bewoners manifesteerde zich na zijn ziekte in dozen met kaarten, brieven en emotionele uitingen. Hij was er altijd voor hen en nu wilden ze er voor hem zijn.

Voor hen en ook voor Pieter was goed afscheid nemen belangrijk. Hij trok er zijn laatste half jaar voor uit, en nam van iedereen afscheid, al was het soms met de tong op zijn schoenen. Maar hij heeft een goed gevoel overgehouden aan zijn afscheid, nu bijna een jaar geleden. Dat gebeurde in kleine groepen, vanwege Corona. Hij ging naar de politie ►

en de brandweer. De gemeenteraad nam afscheid met niet meer dan dertig mensen (corona) en anderen konden het alleen via een stream volgen. Maar hij ging ook de wijken in, op de fiets. Dat ontroerde de mensen.

Hij probeert nog maatschappelijk actief te blijven, zoals als voorzitter van de Vechtplassencommissie. Hij woont weer in zijn huis aan de Vecht in Maarssen. 'Een beetje Johan Remkes op lokaal niveau', noemt hij dat. Het gaat ook hier om de inrichting van het gebied met alle problemen die daarbij horen, zoals stikstof, bebouwing en toerisme. Maar hij maakt ook samen met vrijwilligers het water schoon en ruimt overhangende takken op, al houdt hij dat niet meer uren vol. Ook dat hoort bij hem: met je poten in de modder. En dan is hij ook nog steeds betrokken bij de nasleep van de ramp met de MH17.

Ondanks het niet zo geplande einde, kijkt hij, ook met trots, terug op een mooi en voldaan leven. De Volkskrant was thuiskomen, een familie. Hij bleef er dertig jaar werken en was er vijftien jaar hoofdredacteur:



Harry Lockfeer en Pieter Broertjes tijdens de overdracht van het hoofdredacteurschap, 1995.

van 1995 tot 2010. Hij leest nog elke dag twee kranten: natuurlijk de Volkskrant, op papier - hij is niet zo van het digitale - en de NRC, nog steeds twee kwaliteitskranten, vindt hij. Hij ziet veranderingen die hij vaak interessant vindt, zoals de serie met jonge mensen en hun zorgen over het klimaat. Hij is enthousiast over het plan Aaf Brandt Corstius elke week naar de politiek in Den Haag te laten gaan, om te observeren wat daar gaande is. 'Ik geloof dat die blik van een buitenstaander waardevol kan zijn, dat heeft mijn overstap van de journalistiek naar de politiek ook laten zien.'

Hij heeft een paar kritiekpuntjes: verhalen zijn soms te lang, vindt hij, 'soms drie of vier tabloidpagina's. De kracht van de krant is de mix, de afwisseling, van korte en langere verhalen. Maar nu domineren soms de lange verhalen. Dat is een risico.'

Maar dat kan zo lijken omdat hij op papier leest, zeg ik. Digitaal heb ik daar niet zo'n

last van. En er zijn volgens hem nog steeds wel erg veel, overigens goede, columnisten.

Gevraagd naar hoogtepunten uit zijn tijd als hoofdredacteur, noemt hij het interview met prins Bernhard, samen met Jan Tromp, waar jaren voorwerk aan vooraf ging, het veranderen van de krant in tabloidformaat en de harde strijd rond de financiële crisis met Apex. 'Het was kantje boord voor de krant', zegt hij nu. Hij is daar trots op, net als het op de kaart zetten van Hilversum. Hilversum was ook een van de eerste gemeenten die consumentenvuurwerk verbod op plaatsen waar de nadelige gevolgen het grootst zijn. Verder memoreert hij de opvang van vluchtelingen en het goed bewoonbaar maken van woonwagenveld Egelshoek.

Nu gaat het nog om acceptatie van een nieuwe werkelijkheid, al mag hij acceptatie niet zo noemen van zijn personal trainer, weten dat het lichaam nog steeds heel sterk is, maar lang niet alles wat hij wil, nog kan doen. En hij is pas 70 jaar.

Suzanne Baart (81)



Dood

Leuk werk, in de journalistiek? Zeker wel. Als je in de fabriek van Mars in Veghel mag zien hoe de kloddertjes boven op een Marsreep worden gemaakt. En te zien hoe repen volautomatisch terzijde worden geduwd als zo'n kloddertje niet precies volgens de voorschriften is gelukt. De mislukte zijn voor de varkens.

Ook fantastisch om te zien, in een mengvoederbedrijf, gespecialiseerd in mislukte producten, wat varkens allemaal aan snoep en krentenbroden te eten krijgen.

Leuk werk. Maar wat minder in een slachthuis. En menig verslaggever kijkt weg bij wat hij of zij juist nauwkeurig te weten moet zien te komen.

Hoe maken ze hier dieren dood? Sterker. Hoon kan een verslaggever zijn deel zijn als hij erover schrijft of vertelt. Want dieren moeten helemaal niet dood, zegt een Kamerlid onmiddellijk op het internet op informatiekanaal die men 'sociale media' noemt. Ja, nee, dat schiet lekker op.

Toch maar doorvragen. Aan een hoogleraar dierfysiologie. Hoe maak je het beste een vis dood? Met een ferme tik op de kop tussen de ogen. Aan een visbioloog. Hoe dood je het best een kabeljauw? Met een tik tussen de ogen.

Maar mensen willen het niet weten en vinden de verslaggever een klootzak.

Wouter Klootwijk

Erik van Venetië: 10 jaar actualiteiten op Golfbreker Radio Amersfoort



Golfbreker Radio tijdens de uitzending zaterdag 14 januari. Midden zittend presentator Erik van Venetië, naast hem collega Roelof Meijer. Staand achterin de regisseur, geheel rechts de technicus. Foto's Jacques de Jong

Speciale uitzending van Golfbreker Radio in Amersfoort. Zaterdag 14 januari vierde de omroep het tienjarige bestaan van Golfbreker Actueel, een tweewekelijks, regionaal actualiteitenprogramma waaraan oud-collega **Erik van Venetië** (64), meewerkt als presentator, ook tien jaar.

Hij zat bij de krant van 1986 tot 1994, op de politieke redactie in Den Haag. Daarna ging hij als lobbyist naar de Nederlandse Spoorwegen, vervolgens als adviseur naar bureau Berenschot en in 2013 vestigde hij zich als zelfstandig adviseur. Tegelijk meldde hij zich als vrijwillige presentator bij Golfbreker Radio en sinds een jaar ook bij de nieuwe streekomroep Eemland1).



Het jubileumprogramma van drie uur werd uitgezonden vanuit het imposante gebouw van de bibliotheek Eemland, anders dan gebruikelijk mét

publiek. Gevolg daarvan was dat Van Venetië al handenschuddend door de ruimte ging, als welkom aan gasten die eerder in zijn programma hadden opgetreden.

Zijn vaste maat is Roelof Meijer, die tegelijk met hem aan het programma begon. Voor allebei betekende het een terugkeer naar de wereld van de media, Meijer had eerder gewerkt bij de radio in Groningen. De twee kregen een spoedcursus van radioman Govert van Brakel (NCRV, NOS), 'die hier aan de overkant woont'.

Hun programma is uitgegroeid tot een 'actualiteitenprogramma met verdieping', een soort weekendbijlage op de radio. 'De hele wereld komt langs maar dan van dichtbij. Het programma omvat actualiteiten, boeken, politiek, muziek, acties van vrijwilligers.'

Tevoren waren de twee al uitvoerig geïnterviewd in de Leusder krant en De Stad Amersfoort. Daarin lieten ze weten absoluut geen spijt te hebben dat ze tien jaar geleden besloten als 'herintreders' in de lokale media actief te worden. Integendeel. 'Het is elke keer weer een feestje', zeggen ze. 'Radiomaken is een verslaving', weet Van Venetië. 'Gelukkig helpt geen enkel medicijn om van deze verslaving af te komen. Als de gezondheid het toelaat gaan we nog jaren plezier beleven achter de microfoons.'

Jacques de Jong